

ЖУРНАЛІСТИКА І РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

КНИГА МИКОЛИ ТИМОШИКА «МАТЕРИН ЗАПОВІТ У РУШНИКУ 1933-ГО» В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ МЕДІАОСВІТИ

Галич В. М.

*доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри соціальних комунікацій
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Видана у 2022 році книга Миколи Тимошика «Материн заповіт у рушнику 1933-го» [3], відомого в Україні та за її межами журналістикознавця, теоретика видавничої справи та редагування й громадського діяча, не залишила байдужими до неї як прихильників наукового та публіцистичного доробку автора, так і пересічних читачів. Її унікальність у високопрофесійному художньому та технічному оформленні, жанровій специфіці, співзвучності видання суспільним настроям, оригінальній структурі змісту, літературній майстерності автора.

Предмет дослідження визначають питання методики використання книги Миколи Тимошика «Материн заповіт у рушнику 1933-го» в освітньо-педагогічному процесі підготовки журналіста та видавця у вищому закладі освіти.

Виховний та освітній потенціал книжки – величезний. Кожна деталь її змісту і форми випромінює загальну концепцію: подати не просто біографічну канву життя автора та систематизований бібліографічний показник його публікацій із нагоди 65-річчя, на що вказується у підзаголовку видання, а пристрасно й емоційно відтворити історію свого громадянського особистісного сходження, яка б послужила ілюстрацією до сторінок буття України другої половини ХХ та поч. ХХІ ст. Через опис своєї багатогранної діяльності як журналіста, керівника у книговидавничій сфері та університетського викладача Микола Тимошик прагне сформувати «портрет» медійника новітнього часу, наділеного любов'ю до свободи та совістю, що на кін розвою власного чину ставить справедливість та патріотизм. Народжена із самого серця автора назва книжки «Материн заповіт у рушнику 1933-го» розкривається в зворушливій історії родинної реліквії Тимошиків – «рушника із червоно-чорних мережив чернігівського орнаменту на білому домотканому полотні» [3, с.19], вишитого бабусею, у який мама загорнула документи, що засвідчують багаторічні пошуки правди про загибель на Соловках розкуркуленого її батька, щоб захистити чесне ім'я свого роду. У запізнілій знахідці оповідач «прочитав» мамин заповіт «бути готовим до праці чесної, але тяжкої й часто невдячної; хай там що стояти за правду; не принижуватися перед зверхнім хамом; за будь-яких обставин життя не втрачати власної гідності, завжди пам'ятати, хто ти і звідки вийшов; нічим не огудити й не згнатьбити коріння свого роду, його мову й звичаї...» (с.19).

Обрані моральні принципи, сформовані в «заповіті» своєї мами, Микола Степанович сповідував протягом усього свого життя: і в юності, під час навчання в школі та університеті, де плекав любов до друкованого слова й книги, стимулював бажання писати самому й не стояти осторонь злободенних проблем, і в професійній діяльності у сферах журналістики, видавничої справи та редагування, і стійко витримує й нині в царині науки й медіаосвіти. Навіть у структурі видання автор виявляє непокірність уже усталеним тенденціям хвалебних од в адресу ювіляра, вирішив, як і належить журналісту, просто, доступно та систематизовано подати факти свого життя, через які проглядається й історія буття українства на межі тисячоліть, і наше непросте сьогодення, і прогнозування майбутнього. У кожному розділі й підрозділі книжки («Мое життя», «Коріння роду», «Данина – моя любов і печаль», «П'ять інтерв'ю про головне», «Мої книги», «Чин ученого, журналіста, особистості», «Бібліографічний показник», «Публікації в друкованих та мережевих виданнях», «Науково-педагогічна діяльність», «Публікації про Миколу Тимошика») викладається сутність життєвого, творчого, політичного кредо автора, розкриваються його символи віри, засади світогляду та переконань.

Жанрова специфіка книги Миколи Тимошика теж підпорядкована її концепції. Зміст реалізується на переплетенні різних жанрів: науково-публіцистичних (стаття, бібліографічні описи, рецензія, нарис, інтерв'ю, звернення), літературно-художніх (оповідання, новела) та документалістики (спогади, щоденники). Саме така специфіка авторської оповіді захоплює читача, спонукає його до щирого та разом з тим – інтелектуального діалогу з автором, минулою добою та сьогоденням.

Багато цікавих фактів з життя Миколи Тимошики, обрамлених його емоційними коментарями в книзі «Материн заповіт у рушнику 1933-го», набирають ознак задокументованих фактів історії української журналістики та видавничої справи й журналістської освіти. Актуальний науково-педагогічний потенціал змісту видання та високий громадянський пафос нарративу дає нам право говорити про широкі можливості використання його в навчанні та вихованні майбутніх журналістів, видавців та редакторів. Почерпнуті із цієї книги яскраві приклади й ілюстрації допоможуть викладачам у викладанні курсів «Основи журналістики», «Теорія та методика журналістської творчості», «Історія української журналістики», «Видавнича справа та редагування» та ін. осучаснити та розширити практичну складову навчання, адаптувати його до потреб галузі, залучити студентів до активної дискусії з питань якості освіти та особливостей професії медійника, його духовних орієнтирів [1, 2], яскраві зразки яких подав Микола Тимошик. Крім того, його книга заохочує й інших визначних учених активно ділитися своїм досвідом розвою осібного чину в житті та суспільно вагомії професії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Журналістська освіта в Україні: чи працює система? Друге дослідження якості журналістської освіти. К. : Детектор Медіа, 2018. 72 с.

2. Михайлин І. Л. Журналістська освіта і наука: підручник. Суми: Університетська книга, 2009. 336 с.

3. Тимошик М. С. Материн заповіт у рушнику 1933-го: Автобіографічна канва життя. Бібліографічний показник із нагоди 65-річчя. Наукове видання. К.: Наша культура і наука, 2022. 592 с.

COLLABORATION OF HEIs OF UKRAINE AND GREAT BRITAIN IN A TIME OF WAR

Ian Gadd

*Professor in English Literature, Head of Development for European Projects,
Bath Spa University*

Alina Lavreniuk

*Head of the International-Project Department,
Teacher of the Department of Romano-Germanic Philology,
Private Higher Education Establishment
“Academician Stepan Demianchuk International
University of Economics and Humanities”*

Viktoriya Zolyak

*PhD in Social Communications, Dean of the Faculty of Journalism, Associate
Professor of the Department of Social Communications,
Private Higher Education Establishment
“Academician Stepan Demianchuk International
University of Economics and Humanities”*

Bath Spa University (United Kingdom) has been building partnerships and friendships in Ukraine for many years. The University has learned much about Ukraine’s history, culture, and language, and has come to appreciate the depth and sincerity of the Ukrainian people’s commitment to democratic values and a peaceful, sustainable future for their country. The brutal invasion by Russia last year has brought such heartbreak and sorrow, but it has also demonstrated Ukraine’s extraordinary strength, resilience, and bravery in the face of unwarranted aggression.

Bath Spa University and Academician Stepan Demianchuk International university of Economics and Humanities have been working together since 2018. The first joint project was *DESTIN: Journalism Education for Democracy in Ukraine: Developing Standards, Integrity and Professionalism*, a Capacity Building project funded by Erasmus+ which involved 20 partners, including 10 Ukrainian universities.

DESTIN Project

The DESTIN project (2018–22) aimed to transform the environment for journalism in Ukraine by working with university departments, employers, and other key stakeholders to ensure that higher education programmes better matched the needs of